

Instanța de fond: Judecătoria Edineț (sediul Briceni)
Judecătorul: E. Tverdohleb
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți
Judecători: A. Albu, E. Bejenaru, A. Toderaș,

ÎNCHEIERE

14 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,
judecătorul
judecători

Svetlana Filincova,
Nicolae Craiu,
Dumitru Visternicean,

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Biroul Vamal Nord, împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 17 octombrie 2017 prin care s-a respins apelul declarat de către Biroul Vamal Nord, s-a menținut hotărârea Judecătoria Edineț (sediul Briceni) din 15 martie 2017,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Firma de Producție și Comerț „Valah” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Biroului Vamal Nord cu privire la contestarea actelor administrative,

C O N S T A T Ă :

La 12 iulie 2016 Firma de Producție și Comerț „Valah” Societate cu Răspundere Limitată (în continuare FPC „Valah” SRL), a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Biroul Vamal Nord (succesor în drepturi și obligații civile a Biroului Vamal Briceni), cu privire la contestarea actelor administrative.

În motivarea cererii reclamanta a invocat, că la 03 iunie 2016 Biroul Vamal Briceni a întocmit procesul – verbal și decizia agentului constatator asupra cazului de contravenție nr.52/16, prin care s-a aplicat brokerului vamal FPC „Valah” SRL a unei amenzi în mărime de 40 % din valoarea obiectului contravenției ceea ce a constituit 9 093,00 lei.

Nefiind de acord cu procesul - verbal și decizia nr.52/16, din 03 iunie 2016, FPC „Valah” SRL la 13 iunie 2016 a depus plângere la Serviciul Vamal, care prin scrisoare - răspuns nr.28/11-10114 din 25 iunie 2016 a decis „lăsarea fără modificare a deciziei aplicate în privința SRL „Valah” prin procesul - verbal cu privire la contravenție nr.52/16 din 03 iunie 2016, iar plângerea nu se satisface”.

În opinia reclamantei procesul – verbal și decizia Biroului Vamal Briceni sunt ilegale și neîntemeiate fapt ce impune anularea acestora. Temei pentru întocmirea procesului – verbal și a deciziei a stat declarația vamală nr. 2020 I 1307, din 03 iunie 2015, perfectată de către brokerul vamal FPC „Valah” SRL pentru „T.B. Fruit” SRL.

FPC „Valah” SRL menționează, că în urma controlului efectuat de către colaboratorul vamal, la 04 iunie 2015 a fost întocmit raportul nr.653/59, referitor la modificarea declarației vamale „T.B. Fruit” SRL, nr. 2020 I 1307, din 03 iunie 2015.

Raportul colaboratorului vamal întocmit la 04 iunie 2015 cu referire la declarația vamală nr.2002 I 001307 din 03 iunie 2015, a fost înregistrat sub numărul 653/59 din 04 iunie 2015.

Conform procesului - verbal nr. 20 al ședinței Comisiei de experți a Biroului Vamal Briceni din 11 iunie 2015 în baza raportului nr.653/59 din 04 iunie 2015 s-a decis admiterea deciziei de regularizare și protocol de corecții la declarația vamală nr.2002 I 001307 din 03 iunie 2015.

La 03 iunie 2016 de către agentul constatator al Biroului Vamal Briceni a fost întocmit procesul – verbal nr.52/16, cu privire la contravenția vamală. Acest proces - verbal a fost întocmit după un an de la momentul perfectării declarației vamale, ce întră în derogare cu prevederile art.234 Cod Vamal și alin.(3) art.440 Cod Contravențional.

În conținutul procesului - verbal întocmit a fost indicat, timpul săvârșirii contravenționale „03 iunie 2016”, fără indicarea orei de audiere. Declarația vamală a fost validată la 03 iunie 2015, ora 09:48, iar audierea s-a efectuat la 03 iunie 2016 la ora 15:39, ce demonstrează expirarea termenului de prescripție.

Solicită reclamanta, anularea procesului-verbal nr.52/16 și deciziei Biroului Vamal Briceni nr. 52/16 din 03 iunie 2016

Prin hotărârea Judecătorei Edineț (sediul Briceni), din 15 martie 2017 s-a admis cererea de chemare în judecată, s-a anulat procesul - verbal cu privire la contravenție nr.52/16 din 03 iunie 2016, întocmit de către agentul constatator Biroului Vamal Briceni, prin care FPC „Valah” SRL a fost atras la răspunderea materială în baza art.231 pct. 6, 232 lit.b-1) Cod Vamal, s-a anulat decizia agentului constatator Biroului Vamal Briceni, prin care FPC „Valah” SRL a fost atras la răspunderea materială în baza art.231 pct.6, 232 lit.b-1) Cod Vamal, cu amendă în valoare de 40% din obiectului contravenției de 22.732,50 lei, ceea ce constituie 9 093,00 lei. (f.d. 160, 163-170)

Pentru a ajunge la această concluzie instanța de fond a reținut, că Biroul Vamal Briceni contrar prevederilor legislației în vigoare a aplicat sancțiune vamală FPC „Valah” SRL cu depășirea termenului de prescripție, care prevede că persoana poate fi atrasă la răspundere în decurs de un an.

La caz, declarația vamală nr. 2002 I 001307 din numele „T.B. Fruit” SRL a fost întocmiră de brokerul vamal FPC „Valah” SRL la 03 iunie 2015, ora 09:48, termenul de prescripție a răspunderii este de 1 an, adică 365 zile, care expiră la data de 02 iunie 2016, ora 24:00.

Prin urmare, Biroul Vamal Briceni a atras la răspundere materială FPC „Valah” SRL după expirarea termenului de un an, cu încălcarea termenului de prescripție.

Curtea de Apel Bălți prin decizia din 17 octombrie 2017 a respins apelul declarat de Biroul Vamal Nord, a menținut hotărârea Judecătorei Edineț (sediul Briceni) din 15 martie 2017 (f.d. 204, 205-214).

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 28 noiembrie 2017 Biroul Vamal Nord a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea apelului, casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei decizii noi privind respingerea acțiunii (f.d. 220-224).

În motivarea recursului recurentul a indicat, că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, cu reținerea unor concluzii arbitrare care sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

Instanțele de judecată au reținut faptul, Biroul Vamal Nord a aplicat la 03 iunie 2016 sancțiunea vamală FPC „Valah” SRL pentru săvârșirea contravenției la 03 iunie 2015 cu depășirea termenului de prescripție, care a expirat la 02 iunie 2016, adică 365 zile de la comiterea contravenției.

În opinia Biroului Vamal Nord instanțele de judecată au interpretat normele cu privire la curgerea termenului de prescripție neîntemeiat, ori termenul calculat în ani expiră în ultimul an a termenului, în aceeași lună după denumire și la aceeași dată care a marcat începutul lui și până la orele 24 a ultimei zile a termenului.

Prin urmare termenul de prescripție de atragere la răspundere materială a FPC „Valah” SRL pentru contravenția vamală săvârșită la 03 iunie 2015, expiră la 03 iunie 2016, ora 24.00 și nu la 02 iunie 2016, ora 24:00.

În conformitate cu art. 434 alin. 1) CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

După cum denotă din actele cauzei, recursul declarat de către Biroului Vamal Nord la 28 noiembrie 2017, este depus în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Biroului Vamal Nord în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvârșirea a altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest sens Completul reține, că sarcina instanței de recurs la aceasta etapă este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Completul evidențiază că, în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă în principiu garanțiilor unui proces echitabil, consfințite de art. 6 din CEDO, în special cu referire la dreptul de acces liber la justice și la dreptul subsecvent de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile Delcourt contra Belgiei din 17 ianuarie 1970 și Erfar-Avef contra Greciei din 27 martie 2014).

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Completul reține că obligația de a motiva un act judecătoresc poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea Hansen contra Norvegiei din 2 octombrie 2014), iar în concepția CtEDO, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea Nersesyan contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Biroul Vamal Nord este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziilor instanței de apel, iar alegațiile invocate în recurs nu indică încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei pentru declararea recursului admisibil.

Astfel, reieșind din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Biroul Vamal Nord ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DISPUNE :

Recursul, declarat de către Biroul Vamal Nord se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecători

Nicolae Craiu

Dumitru Visternicean